

รูปแบบปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์กับอุตสาหกรรมบริการในยุคประเทศไทย 4.0 Production Factors Model in Economics and the Hospitality Industry in Thailand 4.0

♦ ศักดา กาญจนวนาวลัย

ผู้อำนวยการและอาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการนิทรรศการและการประชุม

คณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี พัทยา

Sakda Kanjanawanawan

Director and Instructor, MICE and Events Management Department, Faculty of
Hospitality Industry, Dusit Thani College, Pattaya, E-mail: sakda.ka@dtc.ac.th

♦ สยานนท์ สหุนันต์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี พัทยา

Sayanon Sahunan

Lecturer, Department of Business Administration, Faculty of Hospitality Industry,
Dusit Thani College, Pattaya, E-mail: sayanon.sa@dtc.ac.th

Abstract

This article aims to study the model of using economic production factors in hospitality industry and readiness preparation to the era of Thailand 4.0 by analyzing the application of the four production factors in economics such as capital, labor, land and entrepreneur. It focuses on deployment of the production factors in the service industry, especially tourism, hotel and restaurant and MICE sectors in order to prepare the business to adapt themselves to the era of Thailand 4.0 potentially and with the international standard. The study found that the appropriate model of economic production factor deployment is from the entrepreneurs in the service industry who can choose the appropriate economic production factors which meet the demands of the consumers. Economically, this is like entrepreneur supply is created from the consumer demand and its conformance makes the production factor deployment efficiently and maximizes the benefits. It results in creativity and innovation pushing the business in service industry sector being ready for moving forward to Thailand 4.0, the economic system driven by innovation, creating values added to every sector of the society.

Keywords: Economics, Hospitality Industry, Thailand 4.0

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษารูปแบบการใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ภาคอุตสาหกรรม บริการและการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 โดยวิเคราะห์จากการใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ 4 ประเภท ได้แก่ ทุน แรงงาน ที่ดิน และผู้ประกอบการ มุ่งเน้นรูปแบบการปรับใช้ปัจจัยการผลิตของภาคอุตสาหกรรมบริการในกลุ่มการท่องเที่ยว การโรงแรม ร้านอาหาร และธุรกิจการจัดประชุม และการแสดงสินค้า เพื่อเตรียมความพร้อมให้ธุรกิจสามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสากล จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการปรับใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ที่เหมาะสมจะเกิดจากการที่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ได้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ในทางเศรษฐศาสตร์เปรียบเสมือนอุปทานของผู้ประกอบการที่สร้างขึ้นเกิดจากอุปสงค์ของผู้บริโภค ทำให้สอดคล้องกัน ซึ่งจะทำให้การใช้ปัจจัยการผลิตมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลให้เกิดความคิดที่สร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้ธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมบริการมีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 สู่ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทุกภาคส่วนของสังคม

คำสำคัญ : เศรษฐศาสตร์ อุตสาหกรรมบริการ ประเทศไทย 4.0

บทนำ

เศรษฐศาสตร์ (Economics) ตามความหมายของพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายว่าเป็นวิชาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่หาได้ยากหรือขาดแคลนเพื่อให้สังคมได้รับประโยชน์มากที่สุดจากปัญหาที่ว่ามนุษย์มีความต้องการไม่จำกัดเมื่อเทียบกับจำนวนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงเกิดความขาดแคลน ที่เป็นปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่ต้องเลือก ผลิตสินค้าอะไร (What to Produce) ผลิตสินค้าอย่างไร (How to Produce) และผลิตสินค้าเพื่อใคร (For Whom to Produce) ซึ่งการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจเหล่านี้ แต่ละประเทศจะมีวิธีการแก้ไขที่แตกต่างกันไป ตามรูปแบบของระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ โดยการใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ที่มีอยู่ในประเทศ คือ ที่ดิน (Land) แรงงาน (Labor) ทุน (Capital) และผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ซึ่งปัจจัยการผลิตเหล่านี้จะถูกนำไปผลิตสินค้าหรือบริการตามลักษณะของอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันเพื่อจัดสรรให้เพียงพอกับความต้องการของประชากรในแต่ละประเทศ (สุพัฒน์ อภัยบุญสวัสดิ์, 2553)

ในทางเศรษฐศาสตร์จะให้ความสำคัญกับภาคเศรษฐกิจจริง (Real Sector) ที่เน้นการผลิตสินค้าหรือบริการจากการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ที่มีอยู่จากแต่ละหน่วยธุรกิจที่รวมตัวกันทำให้เกิดกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ (Industry) ซึ่งเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ สร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก ประเทศไทยสามารถจำแนกประเภทของอุตสาหกรรมตามวิธีการดำเนินงานได้ 4 ประเภท

คือ อุตสาหกรรมสกัดจากธรรมชาติ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมขนส่ง และอุตสาหกรรมบริการ (ภาติยะ พัฒนาคักดิ์, 2550) โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมบริการในประเทศไทยมีการจ้างงานสูงถึงร้อยละ 40 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดและสร้างมูลค่าสูงถึงร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่เป็นตัวชี้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี (World Bank, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไทย 4.0 ในกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง เช่น ธุรกิจไลฟ์สไตล์ เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เป็นต้น ที่เปลี่ยนจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่เน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การใช้ปัจจัยการผลิตที่เน้นภาคบริการมากขึ้น (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559)

รูปแบบของธุรกิจด้านการบริการมีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการบริการในยุค 1.0 ที่เน้นตัวบุคลากรเป็นสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ บุคลากรได้รับการฝึกอบรมด้านคุณภาพการบริการและถูกปลูกฝังให้มีจิตใจรักในงานบริการ เป็นลักษณะการบริการที่ผู้ให้บริการจะต้องพบกับผู้ใช้บริการโดยตรง ต่อมาในยุคการบริการ 2.0 รูปแบบการบริการเริ่มมีโครงสร้างที่ชัดเจนขึ้น มีหน่วยงานในองค์กรที่ทำหน้าที่ในการดูแลลูกค้าเป็นหลัก จึงเกิดลักษณะการบริการที่เรียกว่า การให้บริการติดต่อแบบจุดเดียว (Single Point Contact) มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริการ เช่น Call Center, E-mail และ โทรสาร เป็นต้น และแนวคิดในด้านการบริการจะเป็นลักษณะการบริการที่เป็นเลิศเกินความคาดหวังของลูกค้า (Exceeding Customer's Expectations) เมื่อพัฒนาการด้านเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น ในยุคการบริการ 3.0 ลูกค้าจึงคำนึงถึงประสิทธิภาพของการบริการที่ต้องรวดเร็ว ว่องไว มีความคาดหวังในระดับคุณภาพการบริการมากขึ้น มีการจัดกลุ่มความสำคัญของลูกค้า เทคโนโลยีถูกนำมาใช้ในการบริหารข้อมูลของลูกค้าแต่ละกลุ่ม เกิดรูปแบบการบริการออนไลน์ แบบเรียลไทม์ เป็นต้น และในยุคการบริการ 4.0 การบริหารข้อมูลขนาดใหญ่หรือ Big Data เข้ามามีบทบาทต่อการบริการที่เน้นการบริหารประสบการณ์ของลูกค้า การนำนวัตกรรมการบริการมาเพิ่มมูลค่าเพื่อสร้างความจงรักภักดีต่อแบรนด์ให้เกิดขึ้น

การใช้ปัจจัยการผลิตในยุคประเทศไทย 4.0 เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” (Value-based Economy) เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs เป็น Smart Enterprises และ Startups บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง เพื่อที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อม ๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยให้เป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (พิมพ์เขียวไทยแลนด์ 4.0, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นถึงการปรับใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไปในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการผลิตที่เน้นในภาคอุตสาหกรรมบริการมากขึ้นและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจที่เข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ผู้เขียนบทความจึงตระหนักถึงการปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องใน

ภาคอุตสาหกรรมบริการเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 ที่รัฐบาลกำลังผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่ประเทศที่พัฒนาและมีรายได้สูงภายใต้ทรัพยากรในประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุก ๆ ด้านตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ในภาคอุตสาหกรรมบริการ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ในภาคอุตสาหกรรมบริการและการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0

ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ในอุตสาหกรรมบริการ

การศึกษาในครั้งนี้จะวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมบริการในกลุ่มของภาคการท่องเที่ยว การโรงแรม ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการจัดประชุมและการแสดงสินค้า โดยสามารถแบ่งประเภทปัจจัยการผลิตได้ 4 ประเภทดังนี้

1. ปัจจัยการผลิตที่ดิน (Land) ประกอบไปด้วย ที่ดินรวมทั้งทรัพยากรอื่น ๆ เช่น ป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์น้ำ บรรยากาศ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอยู่ตามธรรมชาติที่มนุษย์สร้างขึ้นเองไม่ได้แต่สามารถแก้ไขปรับปรุงคุณภาพเพื่อให้เหมาะสมกับการผลิต ตามชนิดของสินค้าและบริการ (ธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์, 2558)

ในภาคอุตสาหกรรมบริการ ปัจจัยการผลิตที่ดินจะแสดงถึงสถานที่ตั้งของธุรกิจนั้น ๆ เช่น สถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ตั้งของโรงแรม สถานที่ตั้งของร้านอาหาร เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการอาจเป็นเจ้าของที่ดินเองหรือเป็นการเช่าที่ดินเพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการจะต้องเลือกใช้สถานที่ให้เหมาะสมในการดำเนินธุรกิจ โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น จำนวนประชากร ความต้องการของชุมชน ท่าเลที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติที่มี เป็นต้น และสามารถจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ไปสู่เป้าหมายกำไรสูงสุดในการดำเนินธุรกิจ

ในทางเศรษฐศาสตร์ผลตอบแทนจากที่ดินเรียกว่า “ค่าเช่า” การใช้ประโยชน์จากที่ดินหรือสถานที่ในการประกอบธุรกิจจะเกิดผลกระทบภายนอกใน 2 ลักษณะคือ ผลกระทบที่เป็นบวกและผลกระทบที่เป็นลบ ตัวอย่างเช่น การใช้ที่ดินในการก่อสร้างโรงแรมเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลทางด้านบวกต่อระบบเศรษฐกิจในด้านของการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชาชนบริเวณนั้นมีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการมีผลกำไรเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นในบริเวณนั้น ๆ แต่ผลกระทบทางด้านลบที่เกิดขึ้น เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพื้นที่มีจำนวนโรงแรมเพิ่มมากขึ้น การจราจรในบริเวณนั้นก็จะหนาแน่นขึ้นตามจำนวนคนที่มากขึ้น ส่งผลต่อมลภาวะที่เป็นพิษทำให้ประชาชนบริเวณนั้นได้รับผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายเสื่อมโทรมลงได้ เป็นต้น

ดังนั้น การเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่ดินในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการจึงควรคำนึงผลกระทบภายนอกที่เกิดขึ้นด้วย เพื่อรักษาสมดุลระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับและผลที่สังคมสูญเสีย พร้อมทั้งพัฒนาปรับปรุง

คุณภาพของที่ดินหรือสถานที่ให้เหมาะสม ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรทางธรรมชาติให้อยู่ร่วมกันกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

2. ปัจจัยการผลิตแรงงาน (Labor) หรือ ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) ประกอบด้วย แรงกาย แรงใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทั้งหมดที่นำมาสร้างสรรค์คิดค้นพัฒนาเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ แรงงานที่มีทักษะและแรงงานที่ไม่มีทักษะ

ในภาคอุตสาหกรรมบริการ ปัจจัยการผลิตแรงงานของภาคบริการในประเทศไทยมีประมาณ 17 ล้านตำแหน่งหรือร้อยละ 40 ของแรงงานไทย เพราะภาคบริการครอบคลุมหลายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การค้าปลีก สุขภาพ การสื่อสาร การขนส่ง รวมถึงวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการ อาทิ สถาปนิก วิศวกร นักกฎหมาย และแพทย์ (World Bank, 2559) จะเห็นได้ว่า แรงงานในภาคบริการมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก แต่คุณภาพของแรงงานไทยในภาคบริการยังอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากแรงงานในภาคบริการส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา และมีจุดอ่อนที่สำคัญ คือ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยยกระดับผลิตภาพแรงงานไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาครัฐบาลจำเป็นต้องยกระดับแรงงานไทยไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีทักษะสูงโดยอาจต้องปฏิรูประบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดโลก

ในทางเศรษฐศาสตร์ปัจจัยการผลิตแรงงานจะได้ค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง ตามความสามารถหรือทักษะของแรงงานแต่ละคน โดยทักษะเหล่านี้จะเกิดจากการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญตามลักษณะของประเภทงาน ทักษะความชำนาญการเฉพาะด้านจะทำให้ธุรกิจเกิดการประหยัดภายในจากการขยายขนาดการผลิต (Economies of Scale) ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของธุรกิจลดลงได้ทั้งต้นทุนที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน อันเป็นผลดีต่อการดำเนินธุรกิจทำให้มีต้นทุนที่ต่ำลงและความสามารถในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้นได้

ดังนั้น การเลือกใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานในอุตสาหกรรมบริการควรเลือกใช้แรงงานตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านคือ จัดสรรแรงงานให้เหมาะสมกับงานตามทักษะของแรงงานแต่ละคน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่องานนั้น ๆ ให้มากที่สุด ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับภาคบริการของประเทศไทยให้มีศักยภาพอย่างยั่งยืน

3. ปัจจัยการผลิตทุน (Capital) ประกอบไปด้วย สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้ร่วมกับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ สำหรับผลิตสินค้าและบริการ ทุน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สินค้าทุน (Capital Goods) และ เงินทุน (Money Capital) โดยเงินทุนเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งสินค้าทุน เพื่อผลิตสินค้าและบริการ สินค้าทุนจะประกอบไปด้วย สิ่งก่อสร้าง (Construction) วัสดุ อุปกรณ์ (Equipment) ต่าง ๆ เพื่อประกอบการผลิต

ในภาคอุตสาหกรรมบริการ ปัจจัยการผลิตทุน โดยเงินทุนจะใช้ในการหมุนเวียนธุรกิจให้มีสภาพคล่องและสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ส่วนสินค้าทุนคือสิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องจักร สิ่งประดิษฐ์ เส้นทางคมนาคมขนส่ง ตลอดจนเครื่องมือขายการสื่อสารต่าง ๆ การพัฒนาของเทคโนโลยี ซึ่งเป็นส่วนประกอบใน

การขับเคลื่อนธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมบริการภายในประเทศที่สนับสนุนผู้ประกอบการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น โดยผู้ประกอบการต้องเลือกหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมกับธุรกิจและใช้ความรอบคอบในการบริหารจัดการเงินทุนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้ธุรกิจมีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ในทางเศรษฐศาสตร์ ปัจจัยการผลิตทุนที่เป็นตัวเงินเป็นเพียงสื่อกลางใช้แลกเปลี่ยน เนื่องจากเงินไม่สามารถผลิตสินค้าชนิดใดได้เลย เงินเป็นสื่อกลางที่จะก่อให้เกิดความสะดวกในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการเท่านั้น ผู้ที่เป็นเจ้าของทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย แต่สินค้าทุนจะเป็นตัวบ่งชี้กำลังการผลิตที่เป็นจริงได้ดีกว่าเงินทุน เนื่องจากสินค้าทุนสามารถผลิตสินค้าและบริการได้ ซึ่งทางเศรษฐศาสตร์จะเลือกใช้ปัจจัยการผลิตตามลักษณะของธุรกิจ กล่าวคือ ธุรกิจใอุตสาหกรรมการผลิตก็จะเน้นในการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเข้มข้นจากการใช้เครื่องจักรในการผลิตสินค้าและบริการ ยกตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ใช้เครื่องจักรในการดำเนินผลิตมากกว่าการใช้แรงงาน ส่วนในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร สปา ธุรกิจการจัดประชุมและงานแสดงสินค้า การจัดอีเวนต์ ให้การบริการเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคโดยมีการใช้สัดส่วนของปัจจัยทุนในทางเศรษฐศาสตร์น้อยลง

ดังนั้น การเลือกใช้ปัจจัยการผลิตทุนในอุตสาหกรรมบริการสามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และสินค้าทุนที่ใช้รองรับในการขยายตัวของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการในด้านต่าง ๆ ทั้งในธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการจัดประชุมและงานแสดงสินค้า ธุรกิจการจัดอีเวนต์ และธุรกิจบริการในด้านอื่น ๆ โดยผู้ประกอบการต้องจัดสรรปัจจัยการผลิตทุนให้สอดคล้องกับจำนวนผลผลิตและการให้บริการที่มีคุณภาพ จะส่งผลให้เกิดดุลยภาพในการผลิตสินค้าและบริการภายใต้เงินทุนที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดสรรปัจจัยการผลิตทุนในจุดที่ต้นทุนต่ำที่สุดเพื่อให้ได้ผลผลิตหรือการบริการที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตสินค้าและบริการต่อไป

4. ปัจจัยการผลิตผู้ประกอบการ (Entrepreneur) มีหน้าที่นำ ที่ดิน แรงงาน และทุนมาดำเนินการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการผลิต และสามารถคาดคะเนแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภครวมทั้งกำลังการผลิตในอนาคตได้ โดยผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในธุรกิจของตนได้

ในภาคอุตสาหกรรมบริการผู้ประกอบการจะรวบรวมปัจจัยการผลิตทั้งหมด โดยผ่านกระบวนการแปรสภาพต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงที่ดินหรือสถานที่ให้เหมาะสม การฝึกอบรมแรงงานภาคบริการให้เกิดความชำนาญการ และการเลือกใช้ปัจจัยทุนให้เหมาะสมกับการขยายตัวของธุรกิจ เป็นต้น เพื่อให้การบริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้บริโภคและรองรับจำนวนผู้บริโภคที่เพิ่มมากขึ้นตามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรมบริการ อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจย่อมมีความเสี่ยง โดยผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการจะต้องมีการวางแผนให้รอบคอบในการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจ

เกิดขึ้นกับธุรกิจ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับธุรกิจ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ การมีเหตุผล การพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกัน ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม

ในทางเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการจะได้รับผลตอบแทนที่เรียกว่า “กำไรหรือขาดทุน” จากการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยในปัจจุบันผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐบาลตามนโยบายของประเทศไทย 4.0 เพื่อให้เกิดเป็น Smart Enterprises และ Startups เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งผลให้ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการมีศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศได้

ดังนั้น การให้การสนับสนุนผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการจากหน่วยงานของภาครัฐบาล จะทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างเต็มที่เป็นรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรที่เกิดจากความร่วมมือทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด พร้อมให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการก้าวสู่ยุคประเทศไทย 4.0 อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

อุตสาหกรรมบริการในยุคประเทศไทย 4.0

การปรับใช้ปัจจัยการผลิตในภาคอุตสาหกรรมบริการในกลุ่มการท่องเที่ยว การโรงแรม ร้านอาหาร การจัดการประชุมและการแสดงสินค้า ในยุคประเทศไทย 4.0 สามารถวิเคราะห์แยกตามประเภทของปัจจัยการผลิตได้ 4 ประเภทดังนี้

1. การปรับใช้ปัจจัยที่ดินในภาคอุตสาหกรรมบริการ

ในอดีตปัจจัยที่ดินอาจเป็นเพียงที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจเช่น ที่ตั้งของโรงแรม ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งของร้านอาหาร และที่ตั้งของศูนย์ประชุม เป็นต้น แต่ในปัจจุบันที่ดินยังรวมถึงทรัพยากรทางธรรมชาติ สภาพภูมิอากาศ ความได้เปรียบของที่ตั้ง และเส้นทางการเข้าถึงสถานที่นั้น ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

ในยุคประเทศไทย 4.0 จะเห็นได้ว่าภาคอุตสาหกรรมบริการ ในกลุ่มการท่องเที่ยวและกลุ่มธุรกิจการจัดประชุมและงานแสดงสินค้า มีแหล่งท่องเที่ยวเกิดใหม่ที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมต่าง ๆ ในการเล่าเรื่องราวของสถานที่นั้น ๆ และปรับปรุงสถานที่ เพื่อตอบสนองอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป เช่น เมืองมัลลิกา ร.ศ. 124 กาญจนบุรี เนรมิตพื้นที่ 60 ไร่ เป็นเมืองโบราณ จำลองวิถีชีวิต สมัยอดีตในรัชกาลที่ 5 ผู้เข้าชมสามารถแต่งชุดย้อนยุคที่มีบริการไว้ให้เช่า มีออกร้านจำหน่ายอาหารและจัดแสดงสินค้าย้อนยุค เพื่อสัมผัสกับวิถีชีวิตชาวสยามในอดีต ส่วนในกลุ่มของธุรกิจโรงแรมที่พักจะเกิดจากความคิดสร้างสรรค์และความต้องการของนักท่องเที่ยวเช่น โรงแรม My Bed Ratchada Hotel ที่เป็นโรงแรมในรูปแบบแคปซูลที่อยู่ใจกลางเมืองตรงสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินลาดพร้าว ห้องพักเป็นบล็อกสี่เหลี่ยมต่อ ๆ กัน พอดีสสำหรับ 1 คนนอน แต่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เหมาะสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวแบคแพกเกอร์ที่ต้องการที่พักในราคาถูก

ส่วนในกลุ่มร้านอาหารที่มีการปรับเปลี่ยนสถานที่ให้เข้ากับธรรมชาติหรือบรรยากาศบริเวณนั้น ๆ เช่น ร้านก๋วยเตี๋ยวห้อยขาชมวิว ที่บ้านจาโบ แม่ฮ่องสอน สามารถทานอาหารไปพร้อมกับสัมผัสวิถีทะเลหมอกที่สวยงาม สิ่งเหล่านี้เป็นการปรับใช้ที่ดินที่มีอยู่ตามความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งในเศรษฐศาสตร์มองว่าอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างอุปทานของผู้ประกอบการให้เกิดรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวหรือที่พักใหม่ ๆ เป็นผลมาจากการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่ดินควบคู่กับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถทำให้อุตสาหกรรมบริการปรับตัวเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การปรับใช้ปัจจัยแรงงานในภาคอุตสาหกรรมบริการ

ในอดีตภาคอุตสาหกรรมบริการของไทยไม่ใช่อุตสาหกรรมหลักที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจเหมือนภาคอุตสาหกรรมการผลิต แรงงานส่วนใหญ่จะไม่ได้รับการฝึกอบรมการให้บริการอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ จึงทำให้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมบริการที่มีอยู่เป็นแรงงานที่ไร้ทักษะและมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อีกทั้งทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อสารยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญตั้งแต่ระบบการศึกษาเพื่อที่จะผลิตแรงงานในภาคอุตสาหกรรมบริการให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและยกระดับผลิตภาพของแรงงานไทยในภาคอุตสาหกรรมบริการให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดในภาคอุตสาหกรรมบริการต่อไป

ในยุคประเทศไทย 4.0 หนึ่งในกลุ่มของอุตสาหกรรมเป้าหมายคือ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมบริการโดยภาครัฐบาลพยายามผลักดันให้เป็นการบริการในรูปแบบ High Value Services คือการเน้นการบริการแบบสร้างมูลค่าเพิ่ม มีการบริการแบบครบวงจรในทุกธุรกิจที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมบริการ ดังนั้น แรงงานที่อยู่ในภาคบริการต้องได้รับการอบรมฝึกฝนตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษาเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่น วิทยาลัยดุสิตธานีที่เน้นผลิตแรงงานในภาคอุตสาหกรรมบริการทั้งด้านการประกอบอาหาร ด้านการบริการงานโรงแรม และด้านการจัดการประชุมและงานแสดงสินค้า ทำให้นักศึกษามีความชำนาญการเฉพาะด้านกลายเป็นแรงงานที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อเข้าสู่การปฏิบัติงานจริง ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์มองว่าการวางแผนให้เหมาะสมกับความชำนาญการเป็นการประหยัดภายในที่ส่งผลให้เกิดการประหยัดจากการขยายขนาดการผลิต (Economies of Scale) หรือตรงกับคำกล่าวที่ว่า “Put the right man on the right job” เพื่อให้ได้ผลงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. การปรับใช้ปัจจัยทุนในภาคอุตสาหกรรมบริการ

ในอดีตปัจจัยการผลิตทุนในส่วนของเงินทุนหรือแหล่งเงินทุนที่จะใช้ในการดำเนินธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการยังมีน้อยมากเพราะการเข้าถึงแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่อาจเป็นไปได้ยากเนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐบาลเท่าที่ควร ในส่วนของสินค้าทุนที่ประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้าง เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ ก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคในการขยายตัวหรือการเติบโตของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการเป็นอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพยายามสร้างความรู้ความ

เข้าใจให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อที่จะนำไปพัฒนาสินค้าทุนให้เกิดความสะดวกสบายในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ

ในยุคประเทศไทย 4.0 ได้มีนโยบายการสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการในทุกภาคส่วน มีหน่วยงานที่ให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการ เมื่อผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น การพัฒนาสินค้าทุนก็มีประสิทธิภาพมากขึ้นเช่น การพัฒนาเครือข่าย การติดต่อสื่อสาร การพัฒนาในด้านการคมนาคม และการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ในทางเศรษฐศาสตร์มองว่าเป็นปัจจัยที่เป็นแรงเสริมที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพทำให้อุตสาหกรรมบริการไทยมีการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งเพื่อสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

4. การปรับใช้ปัจจัยผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบริการ

ในภาคอุตสาหกรรมบริการผู้ประกอบการเป็นผู้รวบรวมปัจจัยการผลิตเพื่อให้ได้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพตามความต้องการของผู้บริโภค ในอดีตผู้ประกอบการเป็นเพียง Traditional SMEs คือ ผู้ประกอบการต้องคอยรับการช่วยเหลือจากภาครัฐบาลอยู่ตลอดเวลา มีต้นทุนที่สูงในการดำเนินธุรกิจในช่วงแรกและการเติบโตที่ช้าเนื่องจากต้องใช้ระยะเวลานานเพื่อให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค ดังนั้น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงควรสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ถึงแม้ปราศจากการช่วยเหลือของรัฐบาลแล้วก็ตาม และสามารถขยายตัวได้แบบก้าวกระโดดในอนาคต

ในยุคประเทศไทย 4.0 มีการผลักดันให้ผู้ประกอบการเป็น Smart Enterprise และ Startups คือ ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง ไม่จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนที่สูงแต่สามารถทำกำไรให้กับธุรกิจได้มากและเติบโตได้อย่างรวดเร็ว รูปแบบนี้ผู้ประกอบการอาจไม่ใช่เจ้าของเงินทุนโดยตรงแต่เป็นสื่อกลางในการรวบรวมผู้ร่วมลงทุนสร้างเครือข่ายให้กับธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการ เช่น การสร้างแอปพลิเคชันรวบรวมแหล่งท่องเที่ยว การสร้างช่องทางการรีวิวที่พัก ร้านอาหารต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มผู้บริโภคที่ชอบในรูปแบบเดียวกัน เกิดการระดมทุนและสามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็วเพราะมีเทคโนโลยีในการขับเคลื่อน ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์จะมองว่าในช่วงแรกผู้ประกอบการจะได้รับกำไรเกินปกติเพราะยังมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่มากแต่สุดท้ายแล้วเมื่อมีคู่แข่งเข้ามาในธุรกิจส่วนแบ่งของกำไรก็จะลดลงจะเหลือเพียงกำไรปกติทางเศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตามถ้าผู้ประกอบการสามารถเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ เลือกว่าจะผลิตสินค้าอะไรหรือรูปแบบการบริการอะไร แล้วผลิตสินค้าและบริการนั้นอย่างไร และสิ่งที่สำคัญที่สุดต้องรู้ว่าสินค้าที่ผลิตนั้นผลิตเพื่อใคร เพราะความต้องการและอำนาจซื้ออยู่ที่ผู้บริโภค ถ้าผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง ธุรกิจก็จะสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

สรุป

เศรษฐศาสตร์กับอุตสาหกรรมบริการในยุคประเทศไทย 4.0 ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการในกลุ่มของการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และธุรกิจการจัดประชุมและการแสดงสินค้า จึงควรให้ความสำคัญกับการ

ปรับใช้ปัจจัยการผลิตทั้ง 4 ชนิดคือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ ที่มีอยู่ให้เหมาะสมและตรงความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภค โดยผู้ที่เลือกใช้ปัจจัยการผลิตคือผู้ประกอบการในธุรกิจนั้น ๆ ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์มองว่าการที่ผู้ประกอบการสร้างอุปทานของตลาดอุตสาหกรรมบริการให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภคในอุตสาหกรรมบริการ จะทำให้เกิดการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นในตลาดอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบไปด้วยความคิดสร้างสรรค์จากการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย ส่งผลให้ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการมีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ที่เน้นการใช้ “นวัตกรรมนำเศรษฐกิจ” เพราะการเกิดนวัตกรรมที่ดีย่อมมาจากการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสังคมในทุกภาคส่วนและมีความเป็นมาตรฐานสากลได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ เพื่อก้าวเข้าสู่ประเทศที่มีรายได้สูงในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. บทความวิชาการนี้เป็นการนำเสนอมุมมองทางเศรษฐศาสตร์จากการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ในรูปแบบของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมบริการ โดยผู้ประกอบการสามารถสร้างอุปทานของตลาดจากการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภคในอุตสาหกรรมบริการ ทำให้เกิดดุลยภาพในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการ
2. บทความวิชาการนี้ทำให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมบริการมองเห็นถึงความสำคัญของการใช้ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นแนวทางที่ให้ผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ทั้ง 4 ชนิด เป็นชุดข้อมูลขนาดใหญ่ในการวิเคราะห์ (Big Data Analytics) จุดที่เหมาะสมในการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่ในทางเศรษฐศาสตร์ ทำให้เข้าใจความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น สามารถลดต้นทุนและสร้างรายได้ให้ผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น

References:

- Division of Research Administration and Educational Quality Assurance, Payao University.
- (2016). Thailand 4.0 Blueprint - The model that drives Thailand to Prosperity, Stability and Sustainability. Searched from. <http://www.libarts.up.ac.th/v2/img/Thailand-4.0.pdf>
- Masinthree, Suwit. (2016). Thailand 4.0 Creating new economy. Searched from. <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjgy/~edisp/uatucm282681.pdf>
- Ouypailboonsawad, Supat. (2010). Microeconomics. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Pattanasak, Patiya. (2007). Thailand Geography. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Royal Academy. (2012). Dictionary of Economics by Royal Academy. Bangkok: Aroon Printing Company.

Sriwichailampan, Thanet. (2015). Theory of Microeconomics 1. Searched from.

[http://fuangfah.econ.cmu.ac.th/teacher/thanes/files/Perfect%20Book%20Econ%20301\(2015\).pdf](http://fuangfah.econ.cmu.ac.th/teacher/thanes/files/Perfect%20Book%20Econ%20301(2015).pdf)

World Bank. (2016). Follow-up Thai Economy Report. Searched from.

<http://www.worldbank.org/th/country/thailand/publication/thailand-economic-monitor-december-2016>

World Bank. (2016). Service Sector – Factor that drives Thailand new economy. Searched from. <http://blogs.worldbank.org/eastasiapacific/th/services-as-a-new-driver-of-growth-for-thailand>



Sakda Kanjanawanawan, M.A. Languages and Communications, National Institute of Development and Administration, Thailand Director, Dusit Thani College, Pattaya.



Sayanon Sahunan, Master Degree of Economic Ramkhamhaeng University, Head Business Department, Teaching Principle of Economic, Business Focusing and Economics for Hospitality Industry of Dusit Thani College, Pattaya.